

Въобще, до края на XVI в., турското население е било много слабо между Балкана и Дунава. Тъй, италиянецътъ Монталбано, като говори за България, казва, че селското население се състояло все отъ българи, а само покрай балканскитѣ тѣснини се намѣрвало по нѣкое турско село.

За слабостта, малочислеността и безсилието на турцитѣ въ сѣверна България, въ първитѣ два вѣка на робството, имаме и други документи, именно: двѣ писма и една записка, писани въ 1595 г. отъ Павла Джорджича. Споредъ тия документи турцитѣ имали между Балкана и Дунава само 1000 спахилъци, когато всичкитѣ имъ спахилъци сж били 80,000. Послѣ, турцитѣ сж можели да извадятъ въ това врѣме отъ сѣверна България всичко на всичко 30,000 войници, значи, имали сж само 30,000 души способни да носятъ оружие. Българитѣ пъкъ, при всичко че сж били притиснати, при всичко че най-здравитѣ и най-хубавитѣ имъ дѣца бивали вземани за еничари, при все това можели да извадятъ 25,000 храбри войници, а албанскитѣ заселища около Търново можали да извадятъ 1,500 прѣвъзходни конници.

Не ще и дума, че освѣнъ тия 25,000 души, за които споменува Павелъ Джорджичъ, българитѣ сж имали още много хора, способни да въртятъ оружие. Тъй, хърватскиятъ свещеникъ Комуловичъ писалъ на папа Григория XIII, че само отъ Бѣлградъ до Черно-то море, по турската граница на Дунава, между българитѣ имало до 200,000 души способни за оружие.